

GRAAD 11 EKSAMEN
NOVEMBER 2007

**AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL: VRAESTEL 1
LEESVRAESTEL**

NASIENRIGLYNE

Tyd: 2½ uur

100 punte

Die nasienriglyne is 'n werksdokument wat voorberei is vir gebruik deur onderwysers omdat hulle die Graad 11-vraestelle nasien.

Daar mag wel verskillende interpretasies van die nasienriglyne wees, maar die onderwyser moet so na as moontlik by die voorgestelde riglyne hou. Indien daar twyfel bestaan, moet die onderwyser 'n ander werkgroeplid of die betrokke Assesseringspesialis kontak.

HEG BETEKENISWAARDE AAN TEKS**LEERUITKOMS 2 LEES EN KYK
LEERUITKOMS 4 TAAL****AFDELING A – BEGRIPSLEES****VRAAG 1**

- 1.1 1.1.1 'n Begrafnis is nie iets waaraan 'n mens wil dink nie/dis nie iets wat 'n mens wil wen nie. (1)
- 1.1.2 Leerders moet een van die pryse kies ✓ en 'n goeie rede vir hul keuse gee. ✓ (2)
- 1.2 Dit was die eerste prys/die groot prys wat die mense kon wen/die duurste prys. (1)
- 1.3 Die eerste prys was 'n **begrafnis** – die mense wat nie die eerste prys gewen het nie, moes dus hul hoop **begrawe**. (1)
- 1.4 fortuin (1)
- 1.5 Meneer Mike Colligne van Colligne & Co.-begravnisondernemers het die begrafnis geborg. (1)
- 1.6 Baie maatskappye gee wat hulle kan./Hulle wou iets vir die gemeenskap gee. (1)
- 1.7 "Ons begravnisonderneming is ook 'n sakeonderneming ..." (1)
- 1.8 Blomme ✓, 'n orrelis ✓ en derdepartykoste ✓ soos die begraafplaas. (3)
- 1.9 1.9.1 Waar. ✓ "Want ons wil nie vir die wenner dikteer ... nie." ✓ (2)
- 1.9.2 Onwaar. ✓ "Dit is die eerste keer (dat dié begravnisondernemer 'n begrafnis weggee)."/"Oor dié eienaardige prys sê Collinge ..." ✓ (2)
- 1.10 1.10.1 Hy was effe vies oor al die aandag wat hierdie dag gekry het./Die eerste prys het te veel publisiteit gekry. (1)
- 1.10.2 Leerders moet eie insig toon, hul inisiatief gebruik en goeie voorstelle gee. (1)

[18]**VRAAG 2**

- 2.1 Omdat sy bekend is vir haar rol in die TV-reeks **8 Simple Rules**. (1)
- 2.2 Leerders moet 'n oorspronklike aanmerking gee, nie net iets soos 'Jy is baie vet' nie. (1)
- 2.3 "Sy is sportmal" (1)
- 2.4 Hekse (1)

- 2.5 Om Ashton Kutcher in eie munt terug te betaal/om hom terug te kry vir die poetse wat hy almal gebak het. (1)
- 2.6 Jy voel baie aangetrokke tot hom/haar, ens. (Enigiets wat ongeveer dieselfde beteken). (1)
- 2.7 Sy sê sy vind SpongeBob SquarePants baie aantreklik. (1)
- 2.8 Sy is 'n winskopiejaagter. Iemand wat so ryk en beroemd is, hoef seker nie na winskopies te soek nie. (2)
- 2.9 Treffer – Die mense het baie daarvan gehou.
Komedie – Dit is 'n program wat mense sal laat lag.
Reeks – Daar was nie net een program nie, maar baie. (Enige twee) (2)
- 2.10 Leerder moet eie karaktertrek kies en 'n goeie rede gee. (1)

[12]

30 punte

AFDELING B – OPSOMMING

VRAAG 3

- Sit voor die tyd reeds pryse op die artikels wat jy wil verkoop.
- As jy nie weet hoeveel om te vra vir 'n artikel nie, moet jy besluit hoeveel jy daarvoor sou betaal.
- Arriveer vroeg sodat jy gereed sal wees vir die eerste kopers wat opdaag.
- Jy moet iemand saamneem sodat jy nou en dan afgelos kan word.
- Jy moet 'n tafel hê wat jy maklik kan opvou en vervoer.
- Neem altyd iets saam wat jou teen die son kan beskerm en waarop jy kan sit.
- Sorg dat jy genoeg kleingeld saamneem sodat jy vir almal die korrekte kleingeld kan gee. (10)

Nasienmetode: (Begin by 10 punte en penaliseer afwaarts soos volg:)

-1 vir elke verkeerde feit.

-1 as dit nie puntsgewys is nie.

-1 as formaat nie korrek is nie, bv. twee sinne as een feit aangebied, ens.

-1 as woordtelling nie aangedui is nie.

-1 as daar minder as 90 en meer as 110 woorde is.

-½ vir elke taalfout. Maksimum 4 foute moet geenaliseer word.

Dieselfde soort taalfout mag nie meer as een keer geenaliseer word nie. 'n Taalfout in 'n verkeerde punt mag nie geenaliseer word nie. Spelling tel nie, tensy dit betekenis verwring.

10 punte

AFDELING C – POËSIE

VRAAG 4 – SUNNYSIDE SE GARDENS – Pirow Bekker (voorbereide gedig)

- 4.1 splinternuwe (1)
- 4.2 "twee yslike palms" en "die palms groot-groot in hul gate laat sak" (2)
- 4.3 "ysterhek/staal-konsertina" en "gaatjie" (2)
- 4.4 Stadsmense is meer geneig om hul Afrikaans met Engels te meng. "Flat" is ook 'n woord wat gereeld deur Afrikaanssprekendes gebruik word i.p.v. die korrekte Afrikaanse woord, "woonstel". (1)
- 4.5 Die spreker wil die besoeker hartlik innooi/om die spreker se gasvryheid te beklemtoon/om te beklemtoon hoe graag hy wil hê die besoeker moet binnekom/hy voel miskien eensaam. (1)
- 4.6 Hulle kan maar hard gesels./Hulle hoef nie te fluister nie./Hulle kan maar partytjie hou of lawaai./Dit verseker privaatheid. (1)
- 4.7 'n Park is baie groter en klink baie meer indrukwekkend./"Park" is 'n woord wat in Afrikaans en Engels gebruik kan word. (1)
- 4.8 In strofe 1 nooi die spreker die besoeker om sy tuin te besigtig en in strofe 2 word die besoeker na die woonstel genooi./In strofe 1 beskryf hy die "tuin" en in strofe 2 beskryf hy die binnekant van die woonstel. (1)

[10]

VRAAG 5 – LIED VAN DIE FIETSERS – Antjie Krog (voorbereide gedig) en SONATA – Annesu de Vos (onvoorbereide gedig)

- 5.1 5.1.1 'n Sonata (1)
- 5.1.2 Die eerste lied word gesing/het woorde by, ✓ terwyl die tweede 'lied' 'n klassieke musiekstuk is/vir die klavier (musiekinstrument) geskryf word. ✓
OF
In die eerste deel is daar nie ontwikkeling nie (alles gebeur eintlik in 'n baie kort tydjie). ✓ In die tweede 'lied' is daar 'n begin, 'n verloop en 'n slot (soos by 'n sonata). ✓ (2)
- 5.2 5.2.1 Dit was 'n kortstondige verhouding/hulle het mekaar elke dag net 'n kort rukkie gesien. (1)
- 5.2.2 Net een dag/een middag/'n paar uur. (1)
- 5.2.3 Die man in **Lied van die fietsers** was nie eens bewus van die spreekster se gevoelens vir hom nie. Dit lyk asof die verhouding in **Sonata** oor 'n langer tydperk gestrek het en die twee mekaar gereeld gesien het. (1)

- 5.3 5.3.1 Hy lag vir haar. (1)
- 5.3.2 Sy herskep dit op die klavier/sy komponeer 'n musiekstuk. (1)
- 5.4 5.4.1 Sy was wit en hy was bruin. Hulle mag nie 'n verhouding oor die kleurgrens gehad het nie. (1)
- 5.4.2 Hulle het mekaar in die middag tussen vier- en vyf uur ontmoet. ✓ Hulle het gefluister wanneer hulle bymekaar was. ✓ Die mure van sy huis word ook as 'geheime mure' beskryf, asof niemand geweet het dat hulle daar was nie. ✓ (Enige 2) (2)
- 5.5 Dit kan dui op die roete wat die fietsers langs die kuslyn gevolg het, óf die feit dat die kleiner, meer onbekende plekkies nie belangrik genoeg is om aan die begin van 'n versreël te noem nie (hulle word net terloops genoem), óf die tipografie van die landskap is heuwelagtig en hulle moes op en af/heen en weer ry. (1)
- 5.6 5.6.1 Hy het 'n regte fietshelm op, nie 'n mamre-pet nie.
Hy het nie 'n rugsak op sy rug nie.
Hy dra 'n fietsrybroek, nie jeans nie.
Hy dra skoene; hy is nie kaalvoet nie. (4)
- 5.6.2 Hy dra 'n grandpa-vest. (1)
- 5.7 Albei is hartseer en kan nie hul geliefdes vergeet nie./Albei verlang na die mans op wie hulle verlief was./Albei voel eensaam en verworpe. (1)
- 5.8 Die geliefde in **Lied van die fietsers** se lag het 'n positiewe effek gehad; sy lag was aansteeklik en het almal om hom aangemoedig. ✓ Die geliefde in **Sonata** se lag maak die spreekster seer en het 'n negatiewe effek op haar en op die leser. ✓ (2)

[20]

30 punte

AFDELING D – KOMMUNIKATIEWE TAAL

VRAAG 6 – Sinstrukture

- 6.1 6.1.1 ... dit van die straat af gesien kan word. (1)
- 6.1.2 ... dit van die straat af te (kan) sien/van die straat af gesien te word/gesien te kan word. (1)
- 6.2 ... het die eienaar die buitegebou gesluit (½) en elke aand om die huis geloop. (½) (1)

- 6.3 6.3.1 ... kan potensiële diewe daar wegkruip. (1)
- 6.3.2 ... potensiële diewe daar kan wegkruip. (1)
- 6.3.3 ... word (deur ons) naby die hek geplant nie (1)
- 6.4 6.4.1 ... het ons 'n oudiovideo-toegangstelsel by die buitehek gehad om ons veilig te hou. (1)
- 6.4.2 ... sal ons 'n oudiovideo-toegangstelsel by die buitehek hê om ons veilig te hou. (1)
- 6.5 ... ons teen die buitemuur opgesit het/teen die buitemuur opgesit is. (1)
- 6.6 ... ons die waarskuwingsteken opgesit het, is baie skeef gebou. (1)

[10]

VRAAG 7

- 7.1 Oraait (1)
- 7.2 7.2.1 rûe (1)
- 7.2.2 bene (1)
- 7.3 7.3.1 wêreld (1)
- 7.3.2 geïnteresseerd (1)
- 7.4 opdraend (1)
- 7.5 mnr. ` (1)
- 7.6 ... het nog nie begin trap nie." (1)

[8 ÷ 2 = 4]

VRAAG 8

- 8.1 8.1.1 Die skool kom om **twee-uur** in die middag uit. (1)
- 8.1.2 Dit neem my **twee uur** om hierdie vraestel klaar te skryf. (1)
- 8.2 Onderwyser(es) (1)
- 8.3 onregverdiger; onregverdigste (1)
- 8.4 Om iemand 'n goeie pak slae te gee. (1)
- 8.5 goed (1)

- 8.6   8.6.1   uit te skryf (1)
- 8.6.2   strawwe (1)
- 8.6.3   regverdige (1)
- 8.6.4   is (1)

[10 ÷ 2 = 5]

VRAAG 9 – Kommunikasie-situasies

(Taal: 2 punte; inhoud: 2 punte; - ½ per taalfout, moenie spelling penaliseer nie.)

- 9.1   Jy is na al die jare nog steeds 'n baie mooi vrou en ek is baie lief vir jou.
Geluk met ons huweliksherdenking! (ens.) (4)
- 9.2   Sê vir Ouma dat ek asseblief 'n karretjie wil hê. Sy hoef nie baie geld op
my te spandeer nie. (ens.) (4)

[8]

VRAAG 10

Gepaste woorde van simpatie (Taal: 2; Inhoud: 1) (3)

[3]

30 punte

Totaal: 100 punte